

Gyoma	12.223	Kapuvár	10.187
Keszthely	11.983	Szászrégen	10.165
Székelyudvarhely	11.915	Mór	10.114
Gödöllő	11.888	Jászládány	10.023
Gyergyószentmiklós	10.960	Mátészalka	10.022
Kőszeg	10.320	Dunaharaszti	10.000

A sorrend az utolsó tíz év alatt érdekes változásokon ment át. Az 50.000 lakosnál népesebb városok sorában Miskolc a 12. helyről a 7-re ugrott, viszont Kiszpest a 9-ről a 12-re és Szatmárnémeti a 14-ről 17-re esett vissza. A 20.000–50.000 lakosú városok sorában Csepel a régi 48. helyéről a 20-ra, Ungvár a 42-ről a 29-re ugrott. Ezzel szemben Nagykanizsa 29. helyről a 38-ra, Békés a 34-ről a 42-re esett vissza.

A januári népszámlálás nem terjedhetett ki a Délvidék visszacsatolt területére.

Nem szerepelhet tehát kimutatásunkban

Szabadka (1931-ben 100.058 lakosa volt),

Ujvidék (1931-ben 63.985),

Zombor (1931-ben 32.334),

Zenta (1931-ben 31.696),

Magyarakanizsa (1931-ben 17.423), nem is szólva több más kisebb, de a 10.000-nél nagyobb lélekszámú bácskai helységről.

Beszéd szegényeket felruházó ünnepélyre.

Mélyen tisztelt Vendégeink!

Minden esztendőben összegyövrünk egyszer-kétszer, hogy szétosszuk szeretetünk szerény megnyilvánulását azok között, akiket sorsuk az élet árnyékos oldalára taszított. Mindig úgy érzem magam ezeken a kedves, meleg ünnepeken, mintha e kedves körben megjelenne közöttünk Jézus s velünk örvendene ez órában Ő is. Hiszen csupa erkölcs, akarat, odaadás sugárzik felénk ezekből a törekvésekből, melyeket itt most megvalósulva láthatunk. De azt mondom, ez alkalommal még fokozottabban örvendek e kedves és szép ünnepnek, mivel talán sohasem volt még annyira szükség arra, hogy megtaláljuk minden magyar testvérünk kezét, aki kinyújtja felénk, mint ma, amikor újból világégés van körülöttünk.

Az utóbbi évtizedekben nagyon sokat beszéltek az úgynevezett szociális kérdéssről. Hallottuk elégszer a panaszt, hogy a társadalom egyes rétegei elkülönülve élik életüket, mitsem

törődve a mások bajával, panaszával. Hallottuk azt is, hogy az alsók dolgoznak a felsőkért, de a felsők nem törődnek az alsókkal; hallottuk, hogy a munkások dolgoznak, de az urak nem törődnek a munkásokkal. Itt nem így van, mélyen tisztelt vendégeink. Itt törődnek azokkal, akik leginkább rászorulnak a társadalom áldozatkészségére. A mi községünk két társadalmi rétege itt találkozik most egymással a keresztény szeretet jegyében, amely hasonló az édesanyai szívhez, amely leereszkedik az [inségesekhez és fölébreszti bennük a nemes erkölcs szellemét.

Nagy dolog ez ebben a kemény, a munka és harc nyomasztó igájában elkérgesedett világban: finom, nemes, érzékeny szívvel bírni! Lélekkel bírni, amely meg tud oszolni és mindenkiben újjá tudja alakítani azt a szívet, mely őt magát melegíti. Ennek az önző és kegyetlen 'világnak áldozatkész szellemre van szüksége, s ezt mindenkor megtaláljuk itt, a mi kis körünkben is.

És ez nagyon jól van így. A sok politizálás helyett végre elérkeztünk oda, hogy észrevegyük egymást, meglássuk egymás baját, szenvedését s egyek legyünk, egygé váljunk a mindnyájunkat összefogó keresztény szeretetben. Nincs ennél nagyobb, nemesebb, szentebb kapocs a földön. A szeretet, amelyet kereszténynek nevezünk, nem hangos egyesületesdit játszik, nem cégérez ki tagjainak áldozatkészségét, nem merül ki abban, hogy tejet ad és kenyeret, mert ennél többet akar: mi életet akarunk adni, valamit, ami osztatlan, ami osztatlanul összefügg velünk, aminek titka a szív, értéke az egész ember. Csak étellel lehet ezen a nagy feladaton dolgozni; étellel, szeretettel, odaadással, példával. Az emberek ebben a modern világban meguntak minden iskolát; egyet nem fognak megenni soha: a példa, a tett iskoláját. S a mi szeretet-körünk például, nevelőlül kínálkozik azoknak, kik megbíznák benne.

Mélyen tisztelt vendégeink, három hivatást ismerünk. Az első az anya hivatása, a második a tanítóé, a harmadik a papnak a hivatása. Ezeknek nincs hivataluk, de hivatásuk; nincsenek hivatalos óráik, de van odaadó életük. Mindig és mindenütt az egész embert állítják bele a munkába; csak így van apostolság, így van siker, így van áldás az egészen. Mi hivatással, szívvel, étellel dolgozunk mindnyájan. Az ilyen hívás adja erős asszonyát a modern kornak. Lesznek korok, amikor elváltozik e típus, de legmélyésesebb erénye, mely az anyasággal függ össze, az nem fog megváltozni soha.

Mélyen tisztelt vendégeink! Az Istennek áldását kérem azok törekvésére, akik ily műben járnak el, akik az élet áldozatait hozzák; a jótévéket, akik ilyen nagy és nemes cél oltárán áldoztak, azokra, akik fáradoztak, sokat fáradoztak azon, hogy e napon, ezen az estén felmelegedjenek a fáradt, árnyékban járó szívek és érezzék azt a meleg kapcsolatot, amely ösz-

szekőti őket velünk, a társadalom más rétegeivel, s egyelőre legalább ezen az estén érezzük, hogy van és lehet olyan szálat keresnünk, amelyek összefognak minden magyart a közös nagy szeretet jegyében.

Mindazok, akik annyit fáradoztak azért, hogy ma itt megörvendeztessük arra méltó, de nehéz sorsban élő szíveket, gondoljanak arra, mi lesz a kőből, ha avatott szobrász keze dolgozza meg! Mi lesz a földből, ha napsugár váltakozik fölötté esővel, harmattal! Az ő kezük az emberélet átalakításában nem szobrászi kéz, hanem a Lélek kezelésére leghivatottabb kéz, a krisztusi kéz. Szívük napsugár, könnyük tavaszi harmat, mely megolvasztja a legrögbefagyottabb földet is, kisarjad rajta a vetés, pompába öltözik és gyümölcsöt is fog hozni. Az ilyen munkásságon ott lesz a jó Isten áldása, a társadalom elismerése és annyi lélek boldogsága.

Mik ennek a munkának eszközei? Hatalma, jelképe a meleg, sugárzó szív, a jóságos arc, kedves, bájos biztató szó, egy meleg kézszorítás vagy tekintet, mely sugározza a jóindulatot, szeretetet.

Ez a munka fogja átalakítani a világot, amely felismeri minden embertársában az Isten gyermekét, mindnyájunk testvérét s fogja áthidalni a szeretet hídjával a társadalmi osztályok között tátongó mélységeket és ellentéteket. Erre a munkára nem hivatalos közbenjárók, de olyan áldozatos lelkű s láthatatlan működő, tevékenykedő lelkek szükségesek, amilyeneket itt érzünk magunk között, akiknek e mai szépséges estet köszönhetjük.

A jó Isten áldása legyen rajtuk és nemes szándékukon!

TANÍTÁSOK – VÁZLATOK

1942. január 2. hete.

Beszéd- és értelemgyakorlat.

II. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: Mire tanítanak a karácsonyfák?

Nevelési cél: A szeretet ünnepén keltett érzés elmélyítése.

I. Előkészítés. a) *Érdeklődés keltés.* Milyen ünnepet ültünk nemrég, gyermekek? Miért ünnepeltünk karácsonykor? Miért vártátok annyira a kis Jézuska születésének ünnepét? Mit hozott nektek? Hogyan köszöntétek meg a kis Jézuska ajándékát? Juttattatok-e a szegényeknek ti is ezen az ünnepen? Kinek hozott a Jézuska karácsonyfát?

b) *Célkitűzés.* Megkérdeztétek-e a karácsonyfát? Nem hallgattátok meg, mit beszélt? Én megkérdeztem, felelt is a kérdéseimre. Szeretnétek hallani, mit mondott?